

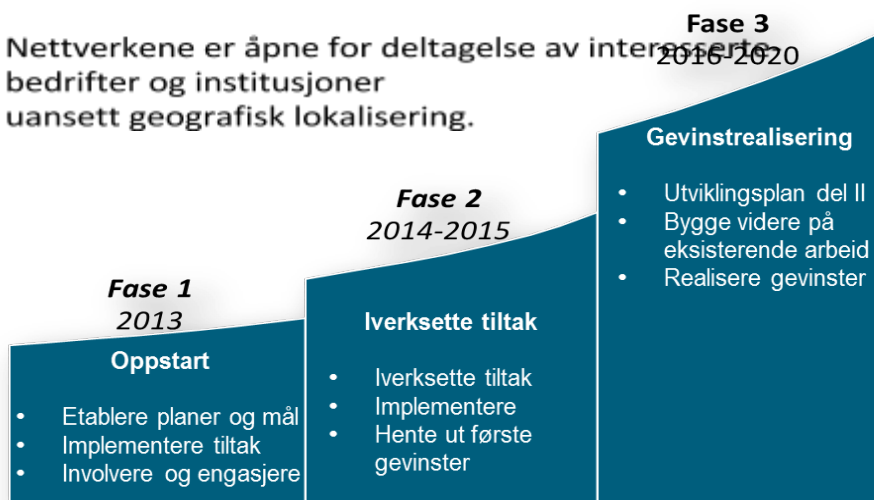
NÆRINGSUTVIKLINGSPROSJEKTET ØSTFOLD

Næringsutviklingsprosjektet Østfold fasiliteres av Mossregionens Næringsutvikling AS. Handlingsplan 2017 er en detaljering av aktivitetene som skal gjennomføres i inneværende år.

Hovedmålsettingen er å legge til rette for at; næringslivet, det offentlige og academia gjennom samhandling innenfor utvalgte næringsområder oppnår optimale forutsetninger, noe som bidrar til: Vekst- og sikring av arbeidsplasser. Innovasjon /omstilling gir økt konkurransekraft, knoppskyting og etablering av nye virksomheter. VIKEN Teknologinettverk skal i 2017 utvikle seg fra nettverk til klynge.

I 2017 vil nettverkene måtte øke sin attraktivitet ved å skape større interaktivitet /samhandling og B2B mellom deltagerne i nettverkene. Vi skal arbeide aktivt for reåpning av Rygge flyplass for sivile fly. Ovennevnte bidrar til å skape- og sikre arbeidsplasser i eksisterende og nye bedrifter.

Nettverkene er åpne for deltagelse av interesserte bedrifter og institusjoner uansett geografisk lokalisering.

MARITIM & LOGISTIKK NETTVERK

VIKEN

TEKNOLOGINETTVERK

GRO

HELSETEKNOLOGI

Ferdigstilt av: HBP 03.03.17
Godkjent: 06.03.2017

HANDLINGSPLAN 2017

SAMMENDRAG

Næringsutviklingsprosjektet fasiliteres av Mosseregionens Næringsutvikling A.S. (MNU). Handlingsplanen er laget med utgangspunkt i strategiske utviklingstrender og ikke minst etter innspill og prioriteringer fra partnerbedrifter, andre sentrale nettverks-bedrifter/aktører og Styringskomitéen. Handlingsplanen for 2017 er en beskrivelse av aktiviteter og målsettinger som skal gjennomføres og oppnås i inneværende år. Det er viktig for næringsutviklingsprosjektets måloppnåelse at nettverkene er åpne for alle- bedrifter/virksomheter/akademia som ønsker å samarbeide om å realisere egne- og felles mål gjennom samhandling i nettverkene.

OVERORDNET MÅLSETTING

I 2017 vil den overordnede målsettingen være å utvikle/tilpasse nettverkene ytterligere. VIKEN Teknologinettverk ønsker å utvikle seg til klynge. Nettverket har som hovedmål å etablere en klyngestruktur i 2018. B2B og innovasjon/omstilling/samhandling mellom nettverksbedriftene med deltagelse av akademia har høy prioritet. Vi skal arbeide målrettet for å bistå med å få gjenåpnet «Rygge flyplass» for sivile fly. Andre aktuelle Nærings Huber i vårt nedslagsfelt vil bli analysert. Utviklingstiltak vurderes ut fra funnene. Gro og Maritim nettverkene må finne sin form for videre drift etter 2018.

Vi vil fortsatt fokusere ytterligere på markedsføring av nettverkssamarbeidet og samarbeide med andre nettverk/næringsklynger: Arena Subsea Valley, NCE Oslo Medtech og NCE Smart Energy samt utenlandske klynger. Vi prioriterer å utvikle et samarbeide med NMBU og initiere samarbeid med HiØ for å få tilpasset tilbudene enda bedre til næringslivets behov og ønsker om næringslivsrettet- FoU og utdanning.

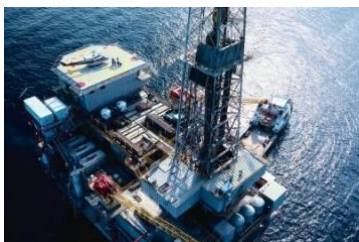
VIKTIGE TILTAK I 2017

- Kartlegge og markedsføre Rygge mot flytekniske selskaper, nasjonalt og internasjonalt.
- Utvikle samarbeidet med andre næringsklynger; Oslo Medtech , Subsea Valley, NCE Smart Energy samt utenlandske klynger.
- Fortsette arbeidet med etablering av Rygge Flyfrakttterminal.
- Spisse og styrke samarbeidet i nettverkene, med interregional deltagelse. Planlegge og iverksette tiltak for utvikling av VIKEN Teknologinettverk til kompetanseklunge.

Bidra til å tydeliggjøre regionens/fylkets mange fortrinn og muligheter innen logistikk næring. Økt frekvens på skipsanløp. Prioritere B2B. Tilpasse nettverket.

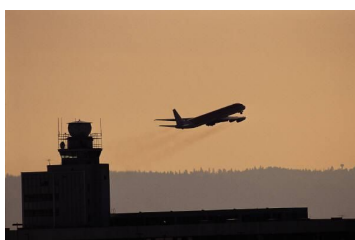

Nettverket har nedslagsfelt i Østfold, Follo og resten av Viken. Arbeide aktivt med å forsterke samhandling mellom aktørene. Nettverksaktørene har startet prosjektet fra nettverk til klynge. Klynge 1.1.2018. Prioritere B2B og innovasjon.

Hovedområdet er velferdsteknologi. Fortsette med «Skulle ønske jeg hadde» møter. Nettverkets hovednedslagsfelt er Østfold og Søndre Akershus. B2B dvs at kunder kobles med leverandører skal prioriteres.

Flyplassrelatert virksomhet

Arbeide for gjenåpning av Rygge for sivile fly. Arbeide for etablering av flere flyteknologi selskaper. Dra nytte av AIM etableringen. Air Cargo- når mulig.

Prosjekter

Spennende prosjekter og tiltak utenfor nevnte næringer/ virksomhetsområder vil bli vurdert etter behov.

(Fokus; – vekst- styrking – innovasjon og verdiskaping -skape og sikre arbeidsplasser)

INNHALDSFORTEGNELSE

Utvalgte satsningsområder 2017	4
Øvrige satsningsområder	4
Handlingsplan for MARITIM – Maritimt & logistikk nettverk	5
Budsjett: MARITIM	5
Handlingsplan for VIKEN TEKNOLOGINETTVERK	6
Budsjett	
VIKEN.....	
.....7	
Handlingsplan for helse- og omsorgssektoren	8
Budsjett GRO	9
Handlingsplan FOR FLYPLASSRELATERT VIRKSOMHET	10
Budsjett	10
Totalbudsjett	11
Rapportering	11
Kritiske suksessfaktorer	12

UTVALGTE SATSNINGSOMRÅDER 2017

VIKEN Teknologinettverk

MARITIM - Maritimt & Logistikk nettverk

GRO- Helsenettverk

Flyplassrelatert virksomhet

Utvalgte prosjekter

Flyplassrelatert virksomhet vil kunne utvikles betydelig i de kommende årene. En viktig forutsetning er reåpning av flyplassen for sivile fly. Utover de åpenbare utfordringer dette medfører, gir det også store muligheter for utvikling av fremtidsrettet; militær, privat og offentlig flyplassrelatert virksomhet. For eksempel; Helikopterbase, sivilt Beredsskapsenter (Politihøyskole), flyfrakterminal, økt virksomhet hos AIM Norway og ikke minst etablering av annen flyteknisk virksomhet. Passasjertrafikk på Rygge er en mulighet som bør bearbeides- politisk og kommersielt, hvis igangværende prosjekt «Rygge Airport A.S.» ikke lar seg realisere.

ØVRIGE SATSNINGSOMRÅDER

Selv om Næringsutviklingsprosjektet prioriterer 4 satsningsområder, innebærer dette ikke at spennende prosjekter og tiltak utenfor disse områdene ikke vil bli vurdert og eventuelt bli iverksatt. Spesielt gjelder dette prosjekter innenfor utviklingsprosjektets mandat om å tilrettelegge for vekst, sikring av arbeidsplasser og bærekraftig verdiskaping med hovedfokus på kunnskapsintensive og produserende næringer. Aktuelle prosjekter og tiltak blir vurdert fortløpende i: Nettverkene, prosjektetadm. og styringskomitéen.

Nettverksledelse: Jarle Kjellingveit (UNIL) og Tor Jørgensen (MNU)

Mål 2017

Omorganisert nettverk som favner hele logistikknæringen i fylket- sett ut i fra et kundeorientert ståsted. Alternativt videreført som lokalt nettverk eller opptatt i annet nettverk/klynge/forening. Formål: Skape flere arbeidsplasser.

Nettverksleder: Jarle Kjellingveit, UNIL

Målsetting 2017	1. Tilrettelegge for etablering av nye selskaper innen maritim og logistikk sektorene. Bedre forholdene for eksisterende virksomheter. 2. Utvide nettverket med komplimenterende virksomheter. Mot Supply Chain Management. 3. Påvirkning til mer miljøvennlig transport ved overføring av last fra vei til sjø og jernbane. 4. Jobbe som talerør for fylkets næringsliv inn i politiske- og organisatoriske kretser.
Begrunnelse for satsningen	Betydelige befolkningsvekst er forventet i Østlandsområdet noe som øker kravet til optimale logistikk-løsninger. Regionens/fylkets komparative fortrinn: Oslofjordens lettest tilgjengelige og effektive – container og bulk havner. God forbindelse til Vestfold og Sørlandet. E 6, E 18, og jernbane, Oslo og utlandet. Sprengt kapasitet på veiene om 5 – 10 år. Attraktive næringsområder med god kapasitet for utvidelse, spesielt velegnet for import og distribusjon. Næringslivet tilbys optimalisert havnedrift i Borg og Moss med høy frekvens av skip i trafikk på de store container feederhavnene i sentral Europa.
Viktige indikatorer i 2017	1. Næringen er aktive i nettverket gjennom samhandling og løsning av sentrale oppgaver 2. Gjennomført 1 større markedsføringstiltak av region / fylke som et viktig logistikk nav. 3. Nettverket er utviklet til attraktivt logistikk nettverk for hele regionen på Oslofjordens østside.

Hvordan? – Oversikt over viktigste tiltak i 2017:

Tiltak	Start	Slutt	Ansvarlig
<ul style="list-style-type: none"> ● Etablere ressursgruppe av toppledere i «fyrstårnbedrifter» Målsetning: Identifisere samhandlingsområder. ● Utarbeide samhandlingsplan ● Avholde 2 nettverksmøter ● Dialog med nye betydelige vareeiere om deres behov for logistikk-løsninger i forbindelse med etablering i regionen. 	1.1.1	31.12.17	HBP/JKTJ

BUDSJETT: KR 100.000 – FORDELING: ARRANGEMENT KR 35.000 - NETTVERKSADM. KR 65.000

Se egen Handlingsplan: Fra Nettverk til Klynge

Mål 2017

Videreutvikle VIKEN Teknologinettverk i et endret markedsbilde til en synlig og interessant klynge, tuftet på systematisk samhandling og utvikling. Bidra til innovasjon, FoU og tilpassing til de endrede markedsmulighetene. Overordnet målsetning: Bidra til å skape og sikre arbeidsplasser.

Nettverksleder: Hans Bjørn Paulsrud (HBP) – Arbeidsutvalgets leder: Heidi Svensen(HS), SEW-Eurodrive

Målsetting 2017	<ol style="list-style-type: none"> Videreutvikle bedriftsnettverket til kompetanse-klynge. Dette bidrar til å styrke; konkurransekraft, innovasjon og attraktivitet ytterligere. B2B skal ha en meget sentral plass i dette arbeidet. Med basis i oppdatert kartlegging, bidratt til å stimulere til B2B, innovasjon, entreprenørskap og vekst i nettverksbedriftene. Rekruttert tilstrekkelig antall bedrifter og institusjoner som ønsker å bli klyngemedlemmer. Etablere minst ett nytt Joint Industry Project med deltakere både innenfor og utenfor nettverket, dvs. akademia og eventuelt samarbeidene klynger i inn- og utland.
Begrunnelse for satsningen	<p>Leverandørindustrien er fortsatt Norges største; målt i verdiskaping, statlige inntekter og eksportverdi. Næringen, vil i de neste 20 årene, høyst sannsynlig fortsatt, være Norges fremste næring. I 2016 var det 1763 personer som direkte arbeidet innen leverandørindustrien i Østfold. I 2013 var det til sammenligning 1854 ansatte. Dette betyr at bedriftene i VIKEN har stor «tilpassingsevne». Kompetansen blir benyttet i andre markedssegmenter. VIKEN nettverket er sammensatt av mange bransjer med hovedtyngde av SMBer med betydelig spisskompetanse innen en rekke områder. Bedriftene kommer hovedsakelig fra Østfold og søndre del av Akershus.</p> <p>Leveranse-mulighetene er i midlertid fortsatt omfattende og meget allsidige, men det kreves generelt betydelig omstilling i industrien. Dette skaper muligheter for innovative aktører som vil inn på markedet, med smarte/kostnadsbesparende løsninger/produkter. Kompetansen som finnes i nettverksbedriftene kan gjennom samhandling utvikles for bruk i andre deler av næringskjedene i tillegg har eksport et betydelig potensiale. Det arbeides aktivt for å gi eksisterende virksomheter best mulig rammebetingelser, slik at disse kan utvikle sin virksomhet. Østfold og Follo er meget sentralt plassert og har alle transportmidler/ måter lett tilgjengelig. En høyt kvalifisert og effektiv logistikk-næring i regionen gir ytterligere konkurransefortrinn for bedriftene.</p>
Tre viktigste indikatorer i 2017	<ol style="list-style-type: none"> Nettverket er etablert som klynge i henhold til Handlingsplanen: Fra Nettverk - Klynge Antall nye arbeidsplasser og sikring av arbeidsplasser. Antall B2B prosjekter

	Tiltak:		Start	Slutt	Ansvarlig
	Utarbeide Handlingsplan: Fra Nettverk- Klynge		Jan.	Feb.	HBP
	Implementere Handlingsplan: Fra Nettverk – Klynge – Tiltakene er beskrevet i planen		Mar s.	Des.	HS/HBP
	Medvirke til å etablere B2B mellom bedrifter i og utenfor nettverket, inkludert deres underleverandører, samt samarbeid med komplimenterende selskaper, næringsklynger og akademia (NMBU og HiØ).		Jan.	Des.	HS/HBP
	Utvikle samarbeid med andre bedriftsklynger for eks. NCE Subsea Valley og utenlandske klynger		Jan.	Des.	HBP
	Arrangere minst 4 «Matnyttige» nettverksmøter		Jan.	Des.	HBP
	Arbeide for minst 3 fellesprosjekt mellom nettverksbedriftene og akademia		Mar	Des.	HS/HBP

			s		
	Felles stand på 1 utvalgt messe		April	Okt.	HBP

BUDSJETT 2017 (NOK)

Klyngeutvikling, se Handlingsplan: Fra Nettverk til Klynge	NOK 550.000
Markedsføring, fellesstand, konferanser, nettverksmøter ol	NOK 150.000
Innleid ekspertise	NOK 100.000

Sum	NOK 800.000
------------	--------------------

Mål 2017:

"Bidra til å utvikle grensesprengende helseløsninger ved å knytte private og offentlige helseaktører med teknologiselskaper som p.t. ikke leverer til helsesektoren (dvs. cross-industry innovasjon)"

Nettverksleder: Tone Blixøen

Målsetning 2017	Prosjektet GRO skal i 2017 ha særskilt stort fokus på å koble helseaktører med teknologibedrifter som p.t. ikke jobber innenfor helse men som kan levere kompetanse og løsninger som trengs for å møte behovene og de økende kravene innenfor helsesektoren. Aktuelle teknologier kan eksempelvis være robotikk, elektronikk/sensorer, IKT og logistikk. Resultatet vil være prosjekter som bidrar til verdiskaping i form av bedre og/eller kostnadsbesparende helsetjenester og nye forretningsmuligheter for bedriftene, særdeles bedrifter med behov for omstilling.
Begrunnelse for satsningen	Helsesektoren står overfor en rekke utfordringer som gir gode muligheter for innovative teknologibedrifter. Et av problemene som vil oppstå i nær fremtid er mangel på helsepersonell. Drivere er høy levealder kombinert med økt forekomst av livsstilsykdommer og sykdommer som primært rammer eldre mennesker. Parallelt med mangel på helsepersonell, så stiller brukerne stadig større krav til helsetjenestene. Det er derfor behov for teknologi som kan avlaste helsepersonellet for rutineoppgaver ("frigjøre varme hender") eller gjøre brukerne i bedre stand til å ta et større ansvar for egen helse. Helsesektoren ligger dessuten langt etter flere andre sektorer i å ta i bruk avansert teknologi som IKT, robotikk og logistikksystemer. Det er derfor mye å hente ved å samarbeide med bedrifter som er eksperter på denne typen teknologi. Utgangspunktet for GRO sin satsning er derfor at det vil være helt nye aktører som kommer til å levere de grensesprengende løsningene til helsesektoren.
Tre viktigste indikatorer i 2016	<ol style="list-style-type: none"> GRO har fullført sine forpliktelser i prosjektene som ble påbegynt i 2016. GRO har bidratt til etablering av minimum 10 koblinger/prosjektetableringer hvor minst to er med bedrifter i regionen som p.t. ikke jobber innenfor helse. Prosjektene skal være forankret i reelle og signifikante behov hos kunden. Resultatene som GRO oppnådde i 2017 har bidratt til å sikre finansiering for drift i 2018.

Hvordan? – Oversikt over viktigste tiltak i 2016:

Nr	Tiltak	Indikator	Start	Slutt	Ansvarlig
3.1	Fortsette arbeidet med å tilrettelegge for innovasjonsprosjekter innenfor helse i Østfold og Follo med fokus på kompetansemiljøene Sunnaas/Indre Østfold (rehabilitering), Sykehuset Østfold (teknologi for helsetjenester) og Fredrikstad (velferdsteknologi).	1,3	01.01	31.12	TB
3.2	Arrangere et seminar sammen med Viken Teknologi som et første trinn for mobilisering til "cross-industry" innovasjon. Ledende aktører innenfor helse presenterer overordnede problemstillinger hvor løsningene krever helt ny tilnærming og teknologi som kan leveres av Viken bedriftene.	2,3	01.04	01.06	TB/HBP
3.3	Arrangere et "skulle ønske jeg hadde" seminar knyttet til satsningsområdet rehabilitering. Prioritere ideer basert på behov og betalingsvillighet hos den offentlig kunden, samt mulig gevinst for næringslivet i regionen.	2,3	01.04	31.12	TB
3.4	Etablere minimum 10 innovasjonsprosjekter (B2B) og bidra til at de får prosjektfinansiering når dette er relevant.	1,2	01.01	31.12	TB
3.5	Sikre videre finansiering av GRO prosjektet	3	01.10	15.12	TB

BUDSJETT 2017 (NOK)	NOK
Prosjektledelse (<i>tiltak # 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 og 3.5</i>)	265.000
Arrangementer (<i>tiltak # 3.2, 3.3 og 3.4</i>)	60.000
Innkjøp av tjenester fra Oslo Medtech (<i>tiltak # 3.1, 3.3 og 3.4</i>)	150.000
Sum utgifter	475.000

HANDLINGSPLAN FOR FLYPLASSRELATERT VIRKSOMHET

Mål 2017:

Rygge åpnet for sivile fly. Drift på plass av Rygge Air Cargo Terminal. Bidratt til etablering av flere flytekniske leverandører.

Prosjektleder: Hans Bjørn Paulsrud - SH = Svein Holtan, innleid

Målsetting 2017	Ved Reåpning av Rygge flyplass for sivile fly. Air Cargo: Operatør på plass for etablering av air cargo-aktivitet på Rygge. AIM Norway: Utvidet aktivitet på Rygge: Arbeide for å flytte AIMs hovedaktivitet til Rygge. Annen virksomhet: Kartlegge sivil flyteknisk virksomhet, hvor Rygge kan ha potensiale. Politihøyskolen til Moss/Rygge.
Begrunnelse for satsningen	Meget stort potensiale for næringsutvikling - arealer og flyteknisk miljø er under oppbygging. Mange typer virksomhet, både offentlig og privat er mulige interessenter. Flyplassen gir god mulighet for å utvikle flyplassrelatert virksomhet. Dette vil kunne skape et betydelig antall arbeidsplasser.
Tre viktigste indikatorer i 2017	1. Rygge flyplass åpen for sivile fly 2. (Rygge Air Cargo Terminal) i drift 3. Nye flytekniske aktører vurderer etablering.

Hvordan? – Oversikt over viktigste tiltak i 2017:

	Indikator	Start	Slutt	Ansvarlig
Arbeide for reåpning av Rygge flyplass for sivile fly.	2	Jan.	Des.	HBP
Arbeide for Air Cargo på Rygge flyplass.	1	Feb.	Okt.	HBP
Aktiv oppfølging av AIM Norway og andre flyteknologiske bedrifter	3	Jan.	Des.	HBP
Bearbeide Politihøyskolen	1	Mars	Des.	SH
Lobbyarbeid mot politikere, etater og media	1 og 3	Jan.	Des.	SH

BUDSJETT

Behov for midler for å kunne gjennomføre tiltakene ovenfor.

BUDSJETT 2017 (NOK)

Innkjøpt ekspertise	150. 000 NOK
Flyteknisk virksomhet, markedsføring	200. 000 NOK
Politihøyskole/RBS	50.000 NOK
Air Cargo	100. 000 NOK
Sum	500.000 NOK

TOTAL BUDSJETT

BUDSJETT 2017 (NOK)

Maritim Logistikk nettverk	100.000
Viken Teknologinettverk	800.000
GRO Helsenettverk	475.000
Flyplassrelatert virksomhet	500.000
Markedsføring/prosjekter	300.000
Prosjektadministrasjon	2.200.000

Sum	4.375. 000 NOK
------------	-----------------------

RAPPORTERING

Prosjektsjef (HBP) rapporterer til styringskomiteen og forbereder sakene som skal opp til behandling. Prosjektsjef rapporterer fremdrift og status for de 4 satsningsområdene samt prosjektregnskap mot budsjett. Det legges opp til møter mellom nettverkslederne og prosjektsjef etter behov.

KRITISKE SUKSESSFaktorER

Kritiske suksessfaktorer er faktorer som må være til stede for at prosjektet skal lykkes med sitt overordnede mål. Suksessfaktorene kan også omtales som prosjektets «kjøreregler» og elementer alle må ha fokus på. Suksessfaktorene vil endre seg i løpet av prosjektperioden. Alt avhengig av hvilken fase prosjektet befinner seg i og hvordan forutsetningene kan endre seg underveis. Utviklingsarbeidet /prosjektet er et «nybrottsarbeid» hvor forutsetningene veksler kontinuerlig.

Følgende faktorer fremheves:

- **Høy grad av fleksibilitet**
 - Aktørene er oppmerksom på usikkerhet knyttet til et slikt «nybrottsarbeid» og har evnen og viljen til raskt å justere planer, målsetninger, prioriteringer og tiltak underveis.
- **Innovativt samarbeid mellom næringsliv, offentlig sektor og kunnskapsmiljøer**
 - Universitetet for miljø- og biovitenskap, Kjeller Innovasjon, NCE Smart Energy, NCE Oslo Medtech og utenlandske klynger innenfor nettverkens nedslagsfelt er det viktig å utvikle samarbeid med.
 - VIKEN nettverket vil ta et initiativ for å bidra til at ingeniørutdannelsen ved HiØ blir enda bedre innrettet mot næringslivets behov. Det er ønskelig med Master oppgaver fra NMBU.
- **Eierskap og forankring til vedtatt strategi og utvalgte satsingsområder**
 - Det er viktig at alle involverte parter, spesielt nettverks-bedriftene/deltagerne, har god kjennskap og eierskap til Handlingsplanen, dvs. at planen er solid forankret i de aktuelle miljøene.
- **Aktivt bidrag fra nettverksbedriftene, fylkeskommunen, kommunene og klyngemiljøer**
 - Næringsutviklingsprosjektet i Østfold er avhengig av et tett og aktivt samarbeid med kommuner, Østfold fylkeskommune, Innovasjon Norge og for eks. Arena Subsea Valley, NCE Oslo Medtech, NCE Smart Energy og næringslivet i nettverkene for å lykkes.
 - Fylkespolitikere og ordførere må ta en aktiv rolle som frontfigurer for næringsutviklingsarbeidet i regionen.
 - Det skal etableres faste møtesteder og møter mellom aktørene.
- **Tilstrekkelig med midler**
 - For å iverksette vedtatte tiltak må det skaffes til veie tilstrekkelig finansiering.

